

Н. С. Прокопенко,
д. е. н., професор, керівник відділу акредитації кваліфікаційних центрів управління
кваліфікаційних центрів секретаріату, Національне агентство кваліфікацій
 ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6753-8831>
Ю. В. Баланюк,
к. т. н., доцент, Голова, Національне агентство кваліфікацій
 ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3036-5804>
Г. О. Резнік,
к. ю. н., заступник Голови, Національне агентство кваліфікацій
 ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2306-8115>
В. В. Федюк,
к. е. н., керівник секретаріату, Національне агентство кваліфікацій
 ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9876-8437>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.22.29

ВИЗНАННЯ САМООСВІТИ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ

N. Prokopenko,
 Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Qualification Center Accreditation
 of the Secretariat of Management of Qualification Centers, National Qualifications Agency
 Y. Balanyuk,
 PhD in Technical Sciences, Associate Professor, Head, National Qualifications Agency
 G. Reznik,
 PhD in Law, Chairperson, National Qualifications Agency
 V. Fedyuk,
 PhD in Economics, Head of the Secretariat, National Qualifications Agency

RECOGNITION OF SELF-EDUCATION IN UKRAINE: TODAY'S REALITIES

В процесі дослідження питань присвоєння/підтвердження/визнання професійних кваліфікацій в Україні авторами узагальнено наступне: кваліфікаційний центр є суб'єктом, що може здійснювати діяльність з присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій, а також визнання професійної кваліфікації здобутої в іншій країні; статусу кваліфікаційного центру може набути юридична особа або її структурний чи відокремлений підрозділ; процедура оцінювання результатів навчання отриманих шляхом неформальної чи інформальної освіти є передумовою для присвоєння/підтвердження/визнання професійної кваліфікації і передбачає встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача відповідному професійному стандарту.

Виокремлено та проведено узагальнення ключових етапів процедури акредитації кваліфікаційних центрів Національним агентством кваліфікацій, а саме: подання заяви та доданих до неї документів; перевірка заяви на предмет правильності її заповнення та повноти документів, що додаються до заяви; підготовка документів на засідання Агентства для прийняття рішення про початок процедури акредитації; прийняття рішення Агентством про проведення процедури акредитації, яким призначається експертна комісія з числа експертів, що включені до Реєстру кваліфікацій, та визначаються терміни її роботи; проведення акредитаційної експертизи

та оформлення висновку про відповідність або невідповідність заявника критеріям акредитації; прийняття Агентством рішення, за результатами процедури акредитації та розгляду звіту про результати акредитаційної експертизи; видача сертифікату про акредитацію кваліфікаційного центру строком на 5 років; внесення відомостей про кваліфікаційний центр до Реєстру кваліфікацій.

In the process of researching issues of assignment/confirmation/recognition of professional qualifications in Ukraine, the authors summarized the following: a qualification center is an entity that can carry out activities related to the assignment/confirmation of professional qualifications, as well as recognition of professional qualifications obtained in another country; the status of a qualification center can be acquired by a legal entity or its structural or separate division; the procedure for evaluating the results of training obtained through informal or informal education is a prerequisite for the assignment/confirmation/recognition of a professional qualification and involves establishing the compliance of the acquirer's competences with the relevant professional standard. It has been established that the applicant's ability to acquire the status of a qualification center is determined during the accreditation examination for compliance with six accreditation criteria: 1) the applicant's charter must contain provisions on conducting activities related to the functioning of the qualification center; in the event that the status of a qualification center is intended to be acquired by a structural or separate unit of the applicant, — the presence in the provision of such a structural or separate unit of provisions on the conduct of activities related to the functioning of the qualification center, in accordance with the legislation; 2) persons whom the applicant or his separate unit engages as appraisers on the basis of an employment or civil law contract at the rate of two appraisers per professional qualification, who must have the appropriate qualification; 3) availability of the procedure for assigning/confirming professional qualifications approved by the applicant or his separate unit; 4) availability of control and evaluation materials for the implementation of relevant evaluation procedures; 5) sufficiency of material and technical resources to carry out assessment procedures (ownership or use of premises, equipment, etc.); 6) availability of a website for posting information about the qualification center, relevant professional qualifications and the procedure for assigning/confirming professional qualifications.

The key stages of the procedure for accreditation of qualification centers by the National Qualifications Agency have been identified and summarized, namely: submission of the application and documents attached to it; checking the application for the correctness of its filling and the completeness of the documents attached to the application; preparation of documents for the meeting of the Agency to make a decision on the start of the accreditation procedure; the adoption of a decision by the Agency to carry out the accreditation procedure, which appoints an expert commission from among the experts included in the Register of Qualifications, and determines the terms of its work; conducting an accreditation examination and drawing up a conclusion on the applicant's compliance or non-compliance with the accreditation criteria; decision-making by the Agency based on the results of the accreditation procedure and examination of the report on the results of the accreditation examination; issuance of a certificate of accreditation of the qualification center for a period of 5 years; entering information about the qualification center into the Register of qualifications.

Ключові слова: Національне агентство кваліфікацій, кваліфікаційний центр, професійна кваліфікація, професійний стандарт, заявник, експерт, оцінювач, акредитаційна експертиза, сертифікат, реєстр кваліфікацій.

Key words: National Qualifications Agency, qualification center, professional qualification, professional standard, applicant, expert, assessor, accreditation examination, certificate, register of qualifications.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

В період діджиталізації велика кількість людей здобувають знання на окремих електронних платформах, в YouTube, а також отримують знання офлайн на курсах, або набувають умінь, навичок, знань без-

посередньо на виробництві, в установі чи сформували певні компетентності працюючи за кордоном, причому, підтвердження про рівень професійної кваліфікації не мають, що актуалізує розглядувану нами тему.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Значення і важливість формування політики щодо професійних кваліфікацій розглядаються у дослідницьких роботах відомих українських вчених у цій сфері [1; 2; 3; 4; 5] та інших науковців та практиків.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

У той же час вимагають більш ширшого висвітлення питання процедури акредитації кваліфікаційних центрів (далі — КЦ) та особливості їх діяльності.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є розгляд практичних аспектів акредитації кваліфікаційних центрів, а також підтвердження, присвоєння та визнання професійних кваліфікацій на основі неформальної та інформальної освіти. Останнє виступає одним зі складових відновлення ринку праці після повномасштабного вторгнення росії в Україну.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Рішенням Уряду визначено процедуру присвоєння, підтвердження, визнання професійної кваліфікації, яка регламентується рядом документів [6; 7; 8; 9; 10; 11; 12] та інші. Дана процедура здійснюється кваліфікаційними центрами), діяльність яких полягає у:

- проведенні оцінювання і визнання результатів навчання здобувачів, зокрема здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти, присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій;
- можливості здійснювати визнання в Україні відповідних професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах.

Тобто, особа, яка виявила бажання присвоїти/підтвердити чи визнати рівень її професійної кваліфікації, повинна звернутися до кваліфікаційного центру, пройти процедуру оцінювання, де відповідно до результатів оцінювання, встановлюється відповідність обсягу компетентностей здобувача професійному стандарту, і, на основі цих результатів, може присвоюватися професійна кваліфікація. У разі позитивного результату здобувач отримує сертифікат, що дає право офіційного працевлаштування та допуск до певних видів робіт.

Наведене визначає цілі впровадження системи кваліфікаційних центрів:

- 1) забезпечення права особи на навчання впродовж життя;
- 2) наповнення ринку праці конкурентоспроможними професіоналами;
- 3) оперативне реагування на потреби ринку відносно нових професійних кваліфікацій, тощо.

Термін "кваліфікаційний центр" та його відповідне визначення представлено в Законі України "Про освіту" (ст.34), де трактується, що "кваліфікаційні центри — це суб'єкти, уповноважені на оцінювання і визнання результатів навчання (зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти), присвоєння та/або підтвердження відповідних професійних кваліфікацій" [12].

Варто зазначити, що набути статусу кваліфікаційного центру можуть юридичні особи, структурні або відокремлені підрозділи юридичної особи, що передбачено п. 1 Порядку акредитації кваліфікаційних центрів, затвердженого Постановою КМУ від 22 вересня 2021 р. № 986 "Деякі питання акредитації кваліфікаційних центрів" (далі — Порядок) [10] які, відповідно до Порядку, повинні бути акредитовані. Процедура акредитації здійснюється Національним агентством кваліфікацій (далі — Агентство) та передбачає, зокрема, проведення акредитаційної експертизи, до якої Агентство залучає експертів з акредитації. Згідно з Порядком, експерт з акредитації — це особа, яка включена до Реєстру кваліфікацій та має право у складі експертної комісії з акредитації здійснювати акредитаційну експертизу, спрямовану на встановлення відповідності юридичної особи, її структурного або відокремленого підрозділу критеріям акредитації.

Слід вказати, що заявник, його структурний або відокремлений підрозділ набуває статусу кваліфікаційного центру з дати прийняття Агентством рішення про акредитацію кваліфікаційного центру. Останнє дає право кваліфікаційному центру здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів, зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти та видавати їм сертифікати про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації відповідно до "Порядку присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 956 [9], а також визнавати в Україні професійну кваліфікацію, здобуту в іншій країні та видавати сертифікати відповідно до "Порядку визнання в Україні професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 червня 2021 р. № 576 [6].

Розглянемо етапи процесу створення КЦ в якому одним з ключових елементів є процедура акредитації, яка проводиться Національним агентством кваліфікацій на підставі заяви Заявника (додаток 1 Постанови № 986) [10] та доданих до неї документів.

Акредитація КЦ здійснюється за професійними кваліфікаціями, визначеними професійними стандартами, затвердженими відповідно до Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 р. № 373 [11], оприлюдненими відповідно до Положення про Реєстр кваліфікацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 2021 р. № 620 та зі змінами та доповненнями від 27 вересня 2022 р. № 1063 [7].

Відтак, в заяві, окрім відомостей про заявника, зазначається професійний стандарт і професійна кваліфікація, за якою заявник має намір пройти процедуру акредитації. Поряд з цим, в заяві прописується перелік документів, які додаються до неї, що підтверджують спроможність заявника чи його структурного або відокремленого підрозділу здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів, зокрема здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти та визнавати в Україні професійні кваліфікації, здобуті в інших країнах. Слід зазначити, що можливість заявника здійснювати при-

Таблиця 1. Критерії акредитації кваліфікаційних центрів

№ з/п	Критерії акредитації кваліфікаційних центрів
1	Наявність у статуті заявника положень про провадження діяльності, пов'язаної з функціонуванням кваліфікаційного центру, відповідно до законодавства; у разі коли статус кваліфікаційного центру має намір набуті структурний або відокремлений підрозділ заявника, – наявність у положенні про такий структурний або відокремлений підрозділ норм про провадження діяльності, пов'язаної з функціонуванням кваліфікаційного центру, відповідно до законодавства.
2	Особи, яких заявник або його відокремлений підрозділ залучає як оцінювачів на підставі трудового або цивільно-правового договору з розрахунку два оцінювачі на одну професійну кваліфікацію, повинні мати відповідну кваліфікацію.
3	Наявність затвердженої заявником або його відокремленим підрозділом процедури присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації.
4	Наявність контрольно-оцінювальних матеріалів для здійснення процедур оцінювання.
5	Наявність матеріально-технічних ресурсів для здійснення процедур оцінювання (право власності або користування приміщеннями, обладнанням).
6	Наявність веб-сайта для розміщення інформації про кваліфікаційний центр, відповідні професійні кваліфікації та процедуру присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій.

Джерело: узагальнено на основі [10].

своєння/підтвердження/визнання професійних кваліфікацій визначається у ході проведення акредитаційної експертизи за чітко визначеними критеріями акредитації (п. 8 Порядку) [10], наведені в табл. 1.

Поряд з вище викладеним підходом щодо створення кваліфікаційних центрів, варто більш розширено висвітлити деякі питання, що виникають у практичній діяльності при започаткуванні осередків з оцінювання результатів навчання осіб, з метою підтвердження/присвоєння/визнання професійних кваліфікацій

Так, при поданні відомості про осіб, яких заявник залучає як оцінювачів, необхідно сформувати інформа-

цію про оцінювачів на кожну професійну кваліфікацію (додаток 2, Постанови № 986) [10]. Тобто, якщо в заяві вказано три професійні кваліфікації "Молодший майстер з пошиття одягу", "Майстер з пошиття одягу", "Старший майстер з пошиття одягу", по кожній з цих професійних кваліфікацій необхідно визначитися хто буде здійснювати оцінювання знань, навичок, компетентностей здобувачів.

Осіб, у якості оцінювачів, можна залучати на декілька професійних кваліфікацій, за умови, що рівень їх кваліфікації не нижче ніж професійна кваліфікація, яку вони будуть оцінювати і стаж їх роботи, за даною професійною кваліфікацією, повинен складати три, або більше років. Оцінювачі можуть працювати в кваліфікаційному центрі за трудовою угодою, або на підставі цивільно-правового договору [9].

Потребують уваги питання складання і заповнення відомостей про матеріально-технічне забезпечення процедур оцінювання, а саме: контрольно-оцінювальні матеріали (далі — КОМ) — тестові та практичні завдання розробляються та затверджуються заявником. Подається один примірник цих завдань, тобто один варіант для оцінювання однієї особи. КОМ повинні охоплювати всі трудові функції, що визначені професійними стандартами і розроблятися на кожну професійну кваліфікацію. З примірником варіанту КОМів подається складений у довільній формі звіт про їх апробацію, який оформляється на кожну професійну кваліфікацію у межах одного професійного стандарту.

Поряд з відомостями про контрольно-оцінювальні матеріали подається інформація про матеріально-технічні засоби. Варто вказати, що у разі перебування інструментів, обладнання у власності заявника до заяви додаються копії інвентаризаційних описів. У разі оренди обладнання, надаються копії таких договорів. При наявності інших підстав для користування матеріально-технічними засобами, подаються копії документів, що їх засвідчують.

Разом, з вище перерахованими копіями документів, подається затверджений заявником порядок процедури присвоєння/підтвердження/визнання професійних кваліфікацій, складений відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 956 від 15 вересня 2021 року, якою затверджено "Порядок присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами" [9]. Даний порядок розробляється по кожній професійній кваліфікації, за якою заявник має намір проходити процедуру акредитації. Згідно з цим порядком визнання результатів навчання осіб, що подали заяву та документи для присвоєння/підтвердження/визнання професійної кваліфікації здійснюється комісією з оцінювання професійної кваліфікації. До порядку додається наказ заявника про створення такої комісії на кожну професійну кваліфікацію. У разі, якщо заявник залучає оцінювачів на підставі трудового договору — надається копія трудової книжки для підтвердження трудового стажу. При залученні оцінювача на підставі цивільно-правового договору, окрім копії трудової книжки, надається копія договору.

Відомості про вебсайт заявник подає у довільній формі. Це може бути лист на бланку з описом структури сайту. В описі про веб-сайт вказується, яка розміще-

Таблиця 2. Узагальнення формування ключових етапів процедури акредитації кваліфікаційних центрів

№ з/п	Етапи та сутність ключових етапів процедури акредитації кваліфікаційних центрів
1	Заявник
	подає заяву з додатками до Агентства
2	Агентство
	перевіряє заяву, на предмет відповідності її оформлення до чинного законодавства та повноти документів, що додаються до заяви*. При умові відсутності недоліків в оформленні справи, готуються документи на засідання НАК для прийняття рішення про початок процедури акредитації КЦ
3	На засіданні Агентства
	Призначається експертна комісія з числа експертів, що включені до Реєстру кваліфікацій, та визначаються план і строки її роботи
4	Експертна комісія з акредитації КЦ
	проводить акредитаційну експертизу та видає висновок про відповідність або невідповідність заявника критеріям акредитації
5	На засіданні Агентства
	ухвалюється рішення за результатами процедури акредитації та розгляду звіту про результати акредитаційної експертизи
6	Агентство
	у разі прийняття Агентством рішення про акредитацію КЦ, протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення, заявнику видається сертифікат на п'ять років за кожною професійною кваліфікацією і вносяться відомості про КЦ до Реєстру кваліфікацій**

Примітки:

* якщо при перевірці заяви і доданих до неї документів виявлено певні недоліки, заявнику надається право на їх усунення протягом п'яти робочих днів;

** щомісяця, не пізніше 20 числа, вносяться до Реєстру кваліфікацій відомості про присвоєння/підтвердження/визнання професійних кваліфікацій.

Джерело: систематизовано на основі [10].

на на ньому інформація стосовно кваліфікаційного центру. Так, на вебсайті заявника може бути створена вкладка з назвою "Кваліфікаційний центр". Обов'язково зазначається посилання на вкладку, де розміщується інформація про КЦ, відповідні професійні стандарти, порядок присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій, зразки бланку заяви та перелік документів, що додаються до заяви здобувача.

Слід зазначити, що процедура акредитації є оплатною (п. 33 Порядку) [10].

Більш наочно процедуру здійснення акредитації кваліфікаційних центрів представлено в табл. 2.

На підставі сертифіката кваліфікаційний центр має право [6; 9]: здійснювати оцінювання і визнання результатів навчання здобувачів, зокрема здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти; видавати здобувачам сертифікати про присвоєння/підтвердження/визнання професійних кваліфікацій.

В табл. 3 представлено алгоритм процедури присвоєння, підтвердження, визнання професійних кваліфікацій вже безпосередньо в кваліфікаційному центрі.

Слід відмітити, що в Україні збільшується кількість кваліфікаційних центрів, розширюється діапазон видів професійних кваліфікацій. Охоплення відносно великої кількості регіонів України, в яких кваліфікаційні центри надають послуги, свідчить про зацікавленість даним питанням.

Станом на жовтень 2023 року в Україні працює 45 КЦ. Кількість КЦ та виданих ними сертифікатів здобувачам невідомо збільшується, що є важливим, як для суспільства так і для розвитку економіки країни. Наразі видано 1701 сертифікати про присвоєння відповідної професійної кваліфікації.

Таким чином, розширення мережі кваліфікаційних центрів, безперервне нарощування позитивних результатів про присвоєння, підтвердження, визнання професійних кваліфікацій сприяють реалізації прагнення людей отримати підтверджуючий документ про навички, здібності, компетентності для подальшого працевлаштування. Останнє сприятиме відновленню економіки, а саме: за рахунок збільшення кількості працевлаштованих осіб, збільшиться обсяг податкових сплат до бюджету всіх рівнів тощо.

ВИСНОВКИ

Загалом, слід визнати, що діяльність КЦ виявилася результативною з точки зору ефективності присвоєння професійних кваліфікацій і як наслідок швидке наповнення ринку праці. З'ясовано, що статус кваліфікаційного центру, як суб'єкта, який може здійснювати діяльність з присвоєння/підтвердження/визнання професійної кваліфікації може набути юридична особа або структурний чи відокремлений підрозділ. Встановлено, що процедура оцінювання результатів навчання отриманих шляхом неформальної чи інформальної освіти, як одна із складових роботи КЦ — це встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача відповідному професійному стандарту. Позначено, що спроможність заявника набути статус кваліфікаційного центру визначається у ході проведення акредитаційної ек-

Таблиця 3. Алгоритм дій кваліфікаційного центру при здійсненні процедури оцінювання, підтвердження, присвоєння та визнання професійних кваліфікацій

Етапи	Сутність процедури оцінювання, підтвердження, присвоєння та визнання професійних кваліфікацій за певними етапами дій
1.	Прийняття КЦ заяви про присвоєння/підтвердження/визнання ПК та інших документів.
2.	Перевірка КЦ на протязі 10 днів заяви та документів здобувача і проведення з ним співбесіди.
3.	За результатами співбесіди, протягом 3 робочих днів КЦ письмово повідомляє здобувача про визначення часу, дати, місця та умов проведення процедури оцінювання чи надає обґрунтовану відмову в проведенні процедури оцінювання.
4.	Проведення процедури оцінювання.
5.	Після процедури оцінювання, за її результатами, Комісія з оцінювання ухвалює рішення, що відображається у протоколі, про визнання результатів з підтвердження знань, умінь, навичок, компетентностей щодо відповідності здобувача рівню професійної кваліфікації, на яку він претендує.
6.	На підставі рішення Комісії, протягом 5 робочих днів, КЦ видає здобувачеві сертифікат про присвоєння, підтвердження, визнання професійної кваліфікації.
7.	До Агентства щомісяця, не пізніше 20 числа, КЦ подають наступну інформацію для подальшого її внесення в Реєстр кваліфікацій: - назва документа про професійні кваліфікації; - номер документа; - прізвище, власне ім'я, по батькові (за його наявності) особи, якій видано документ; - назва професійної кваліфікації; - назва суб'єкта, уповноваженого на присвоєння, підтвердження чи визнання професійних кваліфікацій, та підставу для набуття таких повноважень; - дата видачі документа.

Джерело: складено на основі [9].

спертизи на предмет його відповідності наступним критеріям акредитації: 1) наявність у статуті заявника положень про провадження діяльності, пов'язаної з функціонуванням кваліфікаційного центру, відповідно до законодавства; у разі коли статус кваліфікаційного центру має намір набути структурний або відокремлений підрозділ заявника, — наявність у положенні про такий структурний або відокремлений підрозділ норм про провадження діяльності, пов'язаної з функціонуванням кваліфікаційного центру, відповідно до законодавства; 2) особи, яких заявник або його відокремлений підрозділ залучає як оцінювачів на підставі трудового або цивільно-правового договору з розрахунку два оцінювачі на одну професійну кваліфікацію, повинні мати відповідну кваліфікацію та стаж роботи, за цією кваліфікацією, мінімум три роки; 3) наявність затвердженої заявником або його відокремленим підрозділом процедури присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації; 4) наявність контрольно-оцінювальних матеріалів для здійснення процедур оцінювання; 5) наявність матеріально-технічних ресурсів для здійснення процедур оцінювання (право власності або користування приміщеннями, обладнанням); 6) наявність веб-сайта для розміщення інформації про кваліфікаційний центр, відповідні професійні кваліфікації та процедуру присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій.

Література:

1. Семигіна Т., Баланюк Ю. Формування політики щодо професійних кваліфікацій у контексті глобальної освітньої та трудової мобільності. Модернізація публічного управління в умовах глобальних змін світового простору: монографія. Львів-Торунь, 2021. С. 109—136.

2. Семигіна Т., Баланюк Ю., Семенець-Орлова І. (2022). Політика Європейського Союзу щодо взаємного визнання професійних кваліфікацій. Наукові праці МАУП. Політичні науки та публічне управління. 2022. № 3. С. 96—105.

3. Семигіна Т. В., Баланюк Ю. В. Розвиток в Україні механізмів державного регулювання системи професійних кваліфікацій. The system of public administration in the context of decentralization of power: Collective monograph. Riga: Izdevniecība "Baltija Publishing", 2020. С. 129—146.

4. Семигіна Т.В. Європейська практика підтвердження професійних кваліфікацій на основі неформальної освіти. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. 2020. Вип. 3 (132). С. 57—65.

5. Семигіна Т. В., Баланюк Ю. Політика щодо професійних кваліфікацій як інструмент європейської інтеграції. Scientific method reality and future trends of researching: Izdevniecība "Baltija Publishing", 2020. С. 129—146.

6. Постанова КМУ від 2 червня 2021 р. № 576 "Про затвердження Порядку визнання в Україні професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 07.08.23).

7. Постанова КМУ від 16 червня 2021 р. № 620 "Про затвердження Положення про Реєстр кваліфікацій" (зі змінами та доповненнями від 27 вересня 2022 р. № 1063). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/620-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 12.08.23).

8. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22 квітня 2021 р. № 452 "Про затвердження Типового положення про кваліфікаційний центр" (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 червня 2021 р. за № 804/36426. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0804-21#Text> (дата звернення: 07.08.23).

9. Постанова КМУ від 15 вересня 2021 р. № 956 "Про затвердження Порядку присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/956-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 11.08.23).

10. Постанова КМУ від 22 вересня 2021 р. № 986 "Деякі питання акредитації кваліфікаційних центрів". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/986-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 27.08.23).

11. Постанова КМУ від 31 травня 2017 р. № 373 "Про затвердження Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів" (зі змінами та доповненнями Постанова КМУ від 27 грудня 2022 р. № 1453 "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 р. № 373"). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1453-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 23.08.23).

12. Закон України "Про освіту" від 5 вересня 2017 року № 2145-VII із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 12.08.23).

References:

1. Semyhina, T. and Balaniuk, Yu. (2021), "Formation of policy on professional qualifications in the

context of global educational and labor mobility", Modernizatsiia publichnoho upravlinnia v umovakh hlobal'nykh zmin svitovoho prostoru [Modernization of public administration in conditions of global changes in the world space], Torun', L'viv, Ukraine, pp. 109—136.

2. Semyhina, T. Balaniuk, Yu. and Semenets'-Orlova, I. (2022), "European Union policy on mutual recognition of professional qualifications", Naukovi pratsi MAUP. Politychni nauky ta publichne upravlinnia, vol. 3, pp. 96—105.

3. Semyhina, T.V. and Balaniuk Yu.V. (2020), "Development of mechanisms of state regulation of the system of professional qualifications in Ukraine", The system of public administration in the context of decentralization of power, Baltija Publishing, Riga, Latvia, pp. 129—146.

4. Semyhina, T.V. (2020), "European practice of confirming professional qualifications based on non-formal education", Naukovyj visnyk Pivdenoukrains'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni K.D. Ushyn'skoho, vol. 3 (132), pp. 57—65.

5. Semyhina, T.V. and Balaniuk, Yu. (2020), "Policy regarding professional qualifications as a tool of European integration", Scientific method reality and future trends of researching, Baltija Publishing, Riga, Latvia, pp. 129—146.

6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2021), Resolution "On approval of the Procedure for recognition in Ukraine of professional qualifications obtained in other countries", <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-2021-%D0%BF#Text> (Accessed 07.08.23).

7. Cabinet of Ministers of Ukraine (2021), Resolution "On approval of the Regulations on the Register of Qualifications", <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/620-2021-%D0%BF#Text> (Accessed 12.08.23).

8. Ministry of Education and Science of Ukraine (2021), Order "On the approval of the Standard Regulation on the qualification center", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0804-21#Text> (Accessed 07.08.23).

9. Cabinet of Ministers of Ukraine (2021), Resolution "On approval of the Procedure for assignment and confirmation of professional qualifications by qualification centers", <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/956-2021-%D0%BF#Text> (Accessed 11.08.23).

10. Cabinet of Ministers of Ukraine (2021), Resolution "Some issues of accreditation of qualification centers", <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/986-2021-%D0%BF#Text> (Accessed 27.08.23).

11. Cabinet of Ministers of Ukraine (2017), Resolution "On the approval of the Procedure for the development, implementation and revision of professional standards", <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1453-2022-%D0%BF#Text> (Accessed 23.08.23).

12. Verkhovna Rada of Ukraine (2017), The Law of Ukraine "On Education", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (Accessed 12.08.23).

Стаття надійшла до редакції 08.11.2023 р.